

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ОРГАНІЗАЦІЙ СТРУКТУРНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ

д.е.н., проф. **Мельник Л.Г.**,
к.е.н., доц. **Євдокимов А.В.**,
студентка гр. ДСмз-41С **Сільченко Г.С.**
Сумський державний університет (Україна)

Політичні та соціально-економічні перетворення, які відбуваються в Україні обумовлюють необхідність створення такої системи місцевих органів виконавчої влади, яка б забезпечила ефективне державне управління на місцевому рівні, захист прав та законних інтересів громадян, належний соціально-економічний розвиток відповідних адміністративно-територіальних одиниць. Поряд із цим варто відзначити, що реформування потребує не тільки система місцевих органів виконавчої влади, але і напрямки їх діяльності, які потребують критичного аналізу їхньої ролі при здійсненні державного управління.

Місцеві державні адміністрації – це державні органи виконавчої влади в регіонах, які наділені правом представляти інтереси держави і приймати від її імені розпорядження, що діють на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Вони працюють за принципом субординації, відповідальності перед Президентом України, Кабінетом Міністрів України, підзвітності та підконтрольності органам виконавчої влади вищого рівня, а також районним і обласним радам у межах, передбачених Законами України «Про місцеві державні адміністрації» і «Про місцеве самоврядування в Україні». Саме місцеві державні адміністрації реалізують принцип поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, покладений в основу побудови територіального устрою України. Згідно із ст.118 Конституції України склад місцевих державних адміністрацій формується головами місцевих державних адміністрацій, які, у свою чергу, призначаються на посаду та звільняються з посади Президентом за поданням Кабінету Міністрів.

Відносно структури місцевих державних адміністрацій варто відзначити, що процес та порядок їх формування тісно пов'язаний із фінансуванням даного органу виконавчої влади. Так, відповідно до статті 2 Закону України «Про джерела фінансування органів державної влади» від 30 червня 1999 року № 783-XIV, органи державної влади, в тому числі місцеві державні адміністрації, здійснюють свою діяльність виключно за рахунок бюджетного фінансування в межах, передбачених Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік. Отже, голови місцевих державних адміністрацій можуть формувати структуру таких органів виконавчої влади лише в межах відповідного фінансування з державного бюджету. Крім того, Кабінетом Міністрів України затверджуються примірні переліки управлінь, відділів та інших структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій. Таким чином, у разі якщо голова місцевої державної адміністрації буде вважати за доцільне створити певний підрозділ, який не передбачений у примірному переліку, він зробити це не зможе у зв'язку із відсутністю фінансування, що ставить у досить значну залежність місцеві органи виконавчої влади від центральних, а також повністю нехтується такий принцип організації виконавчої влади на місцях, як врахування місцевих особливостей.

Для проведення адміністративної реформи необхідно чітко розуміти її сутність. Адміністративна реформа – це вид політико-правової реформи, яка здійснюється у сфері виконавчої влади і стосується як її організаційної структури, функцій, кадрового забезпечення, так і взаємовідносин з органами місцевого самоврядування. Головною метою адміністративної реформи є найповніше забезпечення конституційних прав і свобод громадян, правових засад організації

державної влади, принципу верховенства права, гуманістичних вимог щодо діяльності держави.

Основним інструментом проведення адміністративної реформи є функціональне обстеження органів виконавчої влади та розробка рекомендацій і пропозицій щодо приведення їх системи та структури у відповідність з функціями, які на них покладено. В ході здійснення функціонального обстеження міністерств Центром адаптації державної служби було рекомендовано присутність лише наступних органів з чітким розподілом повноважень між ними: міністерство – функції з формування державної політики і функції з нормативно-правового регулювання; державна служба – функції з надання державних послуг і контрольні-наглядові функції; державна інспекція – контрольні-наглядові функції (в сферах, де відсутні державні послуги); державне агентство – функції з управління майном і функції з надання бюджетних послуг населенню і юридичним особам; національні комісії з регулюванням – функції з встановлення регульованих цін і тарифів на окремі види послуг і товарів. При такому розподілі система центральних органів виконавчої влади не матиме внутрішнього вбудованого нерационального поєднання функцій, вона стане прозорою як для громадян, так і для управлінців.

Логічним завершенням функціонального обстеження органу влади має стати контроль за дотриманням стандартів якості адміністративних і управлінських послуг. Підхід, що базується на застосуванні систем управління якістю, спонукає органи вдали аналізувати вимоги замовників, визначати процеси, які сприяють наданню послуг, прийнятих для замовника, і забезпечувати постійний контроль цих процесів.

Першим кроком може стати виконання настанови щодо розробки та ведення документації, необхідної для забезпечення результативного функціонування системи управління якістю викладені в стандарті ДСТУ ISO/TR 10013:2003. Побудова документації системи управління якістю відповідає або процесам органу влади, або структурі застосовуваного ISO 9001, або їх комбінації. Структура документації, що використовується в системі управління якістю, може мати ієрархічне представлення. Така структура спрощує розповсюдження, ведення та розуміння документації.

Наступним кроком є здійснення аудиту, що є ефективним та надійним засобом підтримання політики керівництва та його методів управління, а також забезпечення достовірною інформацією, на основі якої організація може вживати заходи щодо поліпшення своєї діяльності.

Таким чином, можна зробити висновки, що впровадження адміністративно-територіальної реформи місцевого самоврядування повинно опиратися на принципи реальної автономії його діяльності стосовно державної адміністрації (автономія устрою, компетенційна і фінансова автономія). Вона має бути спрямована в першу чергу на задоволення потреб громади з метою покращення рівня їх життя та якісного надання управлінських послуг, а не просто зруйнування усталеної системи органів влади.

Мельник, Л.Г. Основні напрями організації структурних перетворень місцевих органів влади [Текст] / Л.Г. Мельник, А.В. Євдокимов, Г.С. Сільченко // Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О. Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. – Суми: СумДУ, 2015. – С. 31-33.